

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Cap. j. De participatione Sacramentorum aliorum à p[o]enitentia, quibus
excommunicatus priuatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

Id quod verum est, Primo, etiamsi excommunicatum contumaciae poenituerit: Quamuis enim poenitentia contumaciae culpam deleuerit, excommunicationis tamen vinculum ab Ecclesia iniectum non tollit, arg. c. cum desideres, & c. A nobis, 2. & c. Sacris, de sent. excom.

Secundo, etiamsi excommunicatus Ecclesiae se obtemperaturum iurciurando affirmauerit, vt habetur capitul. cum desideres, & capit. A nobis, 2. & capitul. Quod in dubijs, de sentent. excom. & ibi Panormit. Felin. & Marian. Socin. & alij.

Tertio, etiamsi excommunicatus satisfecerit laeso; quod procedit, etiamsi fuisset excommunicatus, donec satis fecerit, vt notat Marian. Socin. in d. c. cum desideres, num. 7. Quantumcunque igitur quis contritus sit, & paratus satisfacere, aut etiam de facto satisfecerit, & inrauerit parere mandatis Ecclesiae, donec absolutus fuerit, communionis exterioris bonorum Ecclesiae participes esse non poterit, vt latius tradunt glos. in Clem. 1. in verbo, donec, de decim. Panorm. in cap. Quod in dubijs, num. 2. Marian. Socin. in d. c. cum desideres, nu. 7. & Bartholom. Vgol. de censur. Eccles. Tab. 2. c. 6. nu. 5.

Quoad illam vero communionem primi generis, scilicet illam internam, quae in charitate fundatur, sicut quis eam habere poterit ante qua in Ecclesiam per baptismum recipiatur ita etiam extra Ecclesiam per excommunicationem maiorem eiectus, si contritus sit, etiamsi ab excommunicatione non absoluitur, communionem hac non priuatur: Cuius ea est ratio: quia antequam quis excommunicetur, si peccet mortaliter, charitate priuatur, & proinde excommunicatio charitatem non tollit, sed iam per peccatum mortale sublatam praesupponit. Quamuis aliquando contingere possit, vt etiam cum quis excommunicatur, in gratia & charitate sit, vt si quis post commissum peccatum, antequam excommunicetur, de peccato conteratur & gratiam accipiat, tunc enim excommunicatio postea adueniens illum a gratia non separat. Excommunicatio igitur maior communionem illam internam, quae in charitate fundatur, non priuatur, vt colligitur ex S. Tho. in addit. 3. part. art. 1. ad 2. Alex. de Ales. in 4. part. Sum. q. 22. membr. 1. artic. 2. in responsione. Angelica. verbo, excom. 1. n. 18. Tabiena, verbo, excom. 1. §. Tertio, Mart. Ledefin. 2. 4. q. 23. art. 1. Nauar. in Manual. cap. 27. nu. 17. Couar. in c. alma mater, 1. parte, in princ. nu. 5. de sent. excom. Henriquez l. 13. c. 4. §. 1. Vgol. de cens. Eccl. Tab. 2. c. 9. §. 7. nu. 3. Ratio est: quia quamdiu in homine manet ratio, & fundamentum illius communionis, tamdiu habet homo ius ad illam; Cum ergo communicatio hac in charitate fundata sit, manente charitate, etiam communicatio illa remanebit: Sicut quia consecratio fundatur in charactere sacerdotali, quamdiu quis illum habuerit, & quicumque illum habuerit, consecrare potest.

Ex quibus omnibus constat, quod licet quis a Deo per peccatum mortale separetur, multo tamen magis per excommunicationem ab vnione cum Deo, quae fit per charitatem seiuinctus est. Qui enim in peccato mortali est, adhuc per fidem informem membrum ecclesiae dicitur, & ita tutior adhuc est a Sathanae tentationibus & tormentis, quam esset, si extra ecclesiam esset sicut excommunicatus. Nam in peccato mortali existens quia vnitur Christo per fidem quamdiu in Ecclesia est, orationum Ecclesiae particeps est, ad huc sane effectum, vt a vitijs Ecclesiae membris adiuuetur, vt eidem spiritus poenitentiae a Deo concedatur, & gratiam recuperet, & facilius daemones insidij & tentationibus resistat, & a malis temporalibus defendatur: At vero postquam quis extra Ecclesiam per excommunicationem eiectus est, his omnibus auxilijs destituitur. Quamuis, n. adhuc fidem retinet, quia tamen a Christi corpore, quod est Ecclesia, separatur, libentius, faciliusq; daemones in eum seuire potest quam prius, cum Ecclesiae suffragijs priuatus sit; vt n. membrum aridum vita caret, quia tamen corpori per nervos & pellem coniungitur, nonnullo calore corporis fouetur quo membrum penitus abscissum caret; ita peccator a missa charitate & gratia, licet membrum aridum sit, & vitae exspes, fouetur tamen aliquo calore Christi id est, Ecclesiae calore, propter illam coniunctionem qua corpori,

id est, Ecclesiae, per fidem informem, & spe adheret, vt colligitur ex Conc. Trid. Sess. 6. can. 28. Catechismo Romano in exposit. illius partis symboli, *Credo Sanctorum communionem*. S. Thom. 3. part. q. 8. art. 3. Alphonsio a Castro, in verbo, Ecclesia, Ioan. Driedone, lib. 4. de Eccles. dogmat. part. 2. c. 2. Turretrem. lib. 1. Sum. Eccles. c. 3. & 4. Andrea de Vega, lib. 7. in Trid. c. 28. Couar. in c. alma mater, 1. par. in princ. num. 6. de sent. excom. lib. 6. Sorò lib. 2. de natura & gratia, c. 7. & 8. Henriquez, lib. 13. de Excom. cap. 4. §. 1. Vgol. de cens. Eccles. Tab. 1. c. 9. §. 9.

*Excommunicatus vero non solum priuatur suffragijs Ecclesiae, ad eum modum quo priuatur existens in mortali, ita scilicet, vt aliorum suffragia non profint illi, neque ad satisfactionem, neque ad meritum, neque ad gloriam; sed etiam (quod excommunicationis maioris proprium est) vt aliorum suffragia nullo modo ei profint, scilicet, nec ad resistendum tentationibus, nec ad euadendum illusiones daemones, aut ad eius potestatem euadendam, nec ad impetrandum donum poenitentiae, & alia multa, ad quae eadem suffragia profunt peccatoribus, vt proinde quantum est ex parte Ecclesiae, excommunicatus omnino potestati daemones tradatur, vt patet ex illo Corinthio, quem Apostolus excommunicauit, 1. Corin. 5. & 1. Tim. 1. vbi ait se *Hymenaeum & Alexandrum Sathanae tradidisse*. & pluribus tradunt Origenes Homil. 2. ad cap. 2. Iudic. & habetur c. Audi, 1. q. 3. & Anatherus Papa, vt habetur in c. Absit, 1. q. 3. & S. Augustinus in serm. de verb. Apostoli, serm. 68. vt habetur in c. Omnis Christianus, & tract. 27. ad c. 6. Ioannis, vt habetur in c. Nihil, 1. q. 3. & Epist. 50. ad Bonifacium vt habetur in c. Quemadmodum, 2. 3. quaest. 7. S. Thom. in addit. 3. part. q. 2. art. 2. ad 3. Alex. de Ales. in 4. part. Sum. q. 22. memb. 1. art. 2. in respons. ad 3. Bonavent. 4. dist. 18. in ult. par. dist. q. in fine. num. 57. Gabr. 4. d. 18. q. 2. art. 1. Coroll. 3. in fine. Summa Astensis, 2. par. lib. 7. ut l. artic. 2. Sotus. 4. d. 22. q. 1. art. 1. l. c. offensis art. 23. contra Lutherum, Ecchius in Euchirid. art. 21. Alphons. Castro, contra haereses, in verbo, excommunicatio. Couar. in c. alma mater, 1. p. in principio, nu. 6. de sent. excom. lib. 6. Henriquez, l. 13. cap. 2. §. 3. Vgol. de censur. Eccles. Tabul. 2. c. 9. §. 8. & alij. vnde gl. in cap. audi, in verbo, Sathanae, 1. q. 3. & facit c. Miramur. §. His auctoritatibus in fine, 4. q. 1. & Hostiensis, Ioan. Andr. & Panorm. in eia quorundam, nu. 3. de Iudicis, & idem Panorm. in Rubr. de sent. excom. nu. 4. docent, quod sicut rusticus vitur asinus, vel iumento; ita diabolus excommunicatio, in quo, tanquam in pecore suo maiore potestatem, quam in alio peccatore habet, vt propterea te ste Augustino tract. 27. in Ioan. *Nihil sic debeat formidare Christianus, quam separari a corpore Christi*, id quod ex his quae in sequentibus dicemus, vnicuique compertum esse poterit.*

ADDITIO.

Adde. Et breuiter, vt annotat nuperrime quidam ex recentioribus, Excommunicatus non gaudet communionem suffragiorum generalium Ecclesiae, quae rationem intentionis eiusdem Ecclesiae, quae est non applicare huiusmodi membris abscissis a se merita suorum membrorum sibi vnitorum, nam quoad communionem ratione charitatis iam priuatus erat ipse excommunicatus pro peccatum mortale.

De participatione Sacramentorum aliorum a Poenitentia, quibus excommunicatus priuatur. Cap. I

S Y M M A R I V M.

- 1 Effectus excommunicationis maioris ad tria genera actuum reducuntur, & quanam sint.
- 2 Excommunicatus maiori excommunicatione, ab

- ua, & passiva Sacramentorum participatione priuatur.
- 3 Sacramenta in quibus finem à Christo sunt instituta.
  - 4 Baptismus ab excomunicato denunciatō ualide conferri potest.
  - 5 Confirmationis Sacramentum ab excommunicato ualide dari, aut recipi potest.
  - 6 Eucharistia Sacramentum uere confici, & recipi potest ab excommunicato.
  - 7 Extrema unctio ab excommunicato sumi, & recipi potest.
  - 8 Matrimonium ab excommunicato contra sum uerum est Matrimonium, & Sacramentum.
  - 9 Ordo ab excommunicato conferri, & suscipi ualide potest.
  - 10 Consecrationem ab excommunicato celebratam, quo sensu S. Gregorius Magnus nullam esse dicit.
  - 11 Ordinatus ab excommunicato, quamuis uerum ordinem sumat, ordinis tamen executionem, ante obtentam dispensationem, non suscipit.
  - 12 Dispensatio hac à solo Papa quando petenda sit, & quando ab Episcopo.
  - 13 Ordinatus ex ignorantia probabili ab excommunicato, an celebrando susceptis, uel ordinem de nouo sumendo, sit irregularis.
  - 14 Dispensatio, an hodie, & quando necessaria sit, ut ordinatus ab excommunicato licite in susceptis ministrat.

Quamuis multi sint Excommunicationis maioris effectus, omnes tamen ad tria genera actionum commode reduci possunt, quibus excommunicatus priuatur. Quædam enim actiones sunt, quæ proprie & pæ se spirituales sunt, ut Sacramenta, officia diuina, & sepultura Ecclesiastica; Quædam spirituales sunt, sed secundatio, ut electio actiua, aut collatio beneficii Ecclesiastici, excommunicare & similia facere; quæ ad iurisdictionem iudicis Ecclesiastici spectant; Quædam denique actiones ciuiles sunt, quæ Christianis cum Gentilibus communes sunt, ut salutatio, colloquium, conuersationes & contractus ciuiles, de quibus omnibus suo ordine in sequentibus agendum erit.

Excommunicatus igitur maiori excommunicatione, ut in hac materia regulam generalem constitutus, actiua, & passiva Sacramentorum participatione priuatur, ita ut contrahendo mortaliter peccet, ut colligitur ex Apostolica, & c. si celebrat, de cleric. excom. ministr. & ibi gloss. & DD. & cum illorum, & c. penult. de sent. excom. & est communis Theologorum, tum Canonistarum & Summarum sententia. S. Thom. in addit. 3. par. q. 21. artic. 1. Alex. de Ales. in 4. part. Sum. q. 22. membr. 1. artic. 1. Bonauent. 4. d. 18. in vi. part. dist. q. 1. num. 53. & 54. Th. 3. de Argentina, 4. d. 19. art. 4. in respons. ad 4. Duran. 4. d. 18. q. 3. nu. 7. Gabr. 4. d. 18. q. 2. art. 3. Martin. Ledesm. 2. 4. q. 2. 5. art. 1. Sotus 4. d. 22. q. 1. art. 1. uel. postremum tandem. Henriquez, lib. 13. de excom. cap. 4. & cap. 7. S. u. littera, B. Panor. in Rubr. de sent. excom. Hostiensis in Sum. lib. 5. titu. de sent. excom. num. 1. uel. Quid sit excommunicatio. Summa Astensis, 2. par. lib. 7. titu. 1. art. 1. & titu. 9. Marian Socin. sen. in c. Sacris, nu. 42. & 100. S. Anton. 3. par. Sum. titu. 2. 4. in principio, & c. 76. Angelic. uerbo, excom. num. 1. & uerbo, excom. 9. n. 1. 2. Pilaella, uerbo, excommunicatio, 1. in principio. Tabiena, uerbo, excom. 1. §. primo, & §. quarto. Caiet. in Summa, uerbo, excommunicatio plura sunt illicita. Nauar. in Manuali, cap. 17. num. 17. Couar. in capitu. alma mater, 1. part. in principio, numero 3. & §. 6. numer. 5. de sentent. excommunicat. lib. 6. Barthol. Medina in Summa, cap. 11. §. 4. & §. 5. Barthol. Vgol. de censur. Eccles. Tabul. 2. cap. 6. Ratio est: quia cum talis ab Ecclesia electus sit, & prohibitus ne Sacramenta ministrat, uel recipiat, contrahendo peccat; in mo, uero, cum quilibet in peccato mortali existens peccet mortaliter, dando, & recipiendo Sacramentum, ut docet S. Thom. 3. parte quaestio. 64. articulo. 6. à fortiori excommunicatus ea ministrans,

uel recipiens, mortale peccatum committit.

Deinde Sacramenta à Christo instituta sunt, ut quis per ea, uel primum gratiam; uel eius augmentum percipiat. Qui ergo credit se esse in eo statu, qui gratia consequende repugnat, scire debet, se male Sacramentum recipere; & pro inde irreuerentiam erga Sacramentum committit, & consequenter erga Deum, & ideo est sacrilegium, secundum ea, quæ docet S. Thom. 2. 2. q. 99. art. 1. quem sequitur Caiet. in Sum. in uerbo, Absolutionis impedimenta, uel. Et dicenda sunt; & faciunt, quæ habentur in c. Per Esaiam, uel. Hoc penes, 1. q. 1. ubi dicitur, omnia Sacramenta indigne tractantibus, obesse. Et de Eucharistia patet 1. Corin. 11. De Baptismo habetur cap. Firmiffimè, 1. §. q. 1. ubi habetur, necessarium esse penitentiam de malis agere, qui Sacramentum baptismatis accipere uolunt. Et docet S. Tho. 3. par. quaest. 68. art. 6. De confirmatione, colligitur ex cap. ut ieiunij, de consecrat. dist. 5. De Matrimonio faciunt, quæ tradit Synodus Tridentina, sess. 24. de reform. Matrim. ca. 1. in fine, & de omnibus Sacramentis id docet S. Thom. 3. par. q. 64. art. 6. & faciunt quæ tradit Nauar. de penit. dist. 5. in vi. par. nu. 33. & c. 1. §. Sacerdos, nu. 12. de penit. dist. 6. Si ergo peccatum mortale sit, Sacramenta in mortali dare, uel accipere, multo magis peccat, qui in excommunicatione maior ea dare, uel sumere præsumit, cum eorum usus ipsi per excommunicationem prohibitus ab Ecclesia sit; c. Engeltrudam, 3. q. 4. & c. fin. de cler. excom. ministr. Et de Sacramentis Confirmationis, Eucharistia, Extrema unctionis, & Ordinis, restatur Marian. Socin. sem. in ca. p. Sacris nu. 100. de sent. excom. ubi rectè monet, hæc, quæ diximus, non procedere in passiva participatione Baptismi; excommunicatio enim non infligitur infidelibus, aut Cathæcumenis, & ideo non priuat Baptismo, sed reliquis sex Sacramentis, id quod docet etiam Henriquez, li. 13. c. 4. §. 2. in annot. littera I. Excommunicatus itaque maiori excommunicatione, si sciat se excommunicatum esse, & tamen Sacramenta sumere, uel ministrare præsumat, mortaliter peccat; dixi, si sciat se excommunicatum esse, quia si excommunicatum se esse probabiliter ignoret, nec recipiendo, nec administrando Sacramenta peccat, arg. c. 1. & c. ordin. ab Episcopo qui renouauit Episc. & c. Apostolica, de cler. excom. ministr. & c. si uerò, 2. de sent. excom. & patet ex his, quæ in primo libro diximus.

Dubium tamen est, an excommunicatus conferens, uel recipiens Sacramentum, uerè & ualidè illud conferat, aut sumat. In qua re certum est, Baptismum uerum esse, si datur ab excommunicato etiam denunciatō, etiam heretico, obseruata forma, & alijs ad Baptismum necessarijs; arg. c. Tunc ualere, & c. siue hereticus, & c. si qui apud hereticos, cum seq. & c. ostenditur, de consecrat. dist. 4.

Idem de Confirmatione dicendum, excommunicatus enim dans uel recipiens, uerè confirmat, & confirmatus est, nec iterari debet. Baptizatus enim in baptismali character capax efficitur aliorum Sacramentorum, qui character sicut non deletur, ita nec capacitas recipiendi Sacramentum hoc à quocunque ritè conferatur; conferri aut potest ab Episcopo etià excommunicato, etiam heretico, cum sit actus Ordinis Episcopalis. Quamuis enim usum actus Ordinis Episcopalis Ecclesia prohibere possit, facere tamen non potest, quin actus solius ordinis qualis est Confirmatio ab huiusmodi Ministro factus, ualidus sit, & uerum Sacramentum constituat, etiam si Episcopus sit hereticus, uel hæreticus, dum modò cetera necessaria adhibeantur.

Sic etiam excommunicatus uerè consecrat Eucharistia, & sumit, arg. c. De homine, de celebr. Miss. & c. 1. q. 1. c. intra Catholicam. S. Thom. 3. parte, q. 82. art. 7. Palud. 4. d. 13. q. 1. artic. 2. Concluf. 3. & 4. Rich. 4. d. 13. q. 1. art. 1. uel. dicendum. Angelica, uerbo, Eucharistia, 3. nu. 4. Syluest. uerbo, Eucharistia, 2. nu. 3. uel. Secundo quaeritur, & uerbo, de gradatio, num. 9. Couar. in alma mater, 1. par. §. 6. num. 5. uel. ceterum etiam si, de sent. excom. li. 6. & est communis Theologorum sententia; & patet quia consecrandi potest fundatur in character Sacerdotali, qui deleri nequit, ex Trid. Sess. 7. Can. 9. de Sacram. in genere. Ab eodemque Sacramentum hoc recipi manifestum est ex ijs, quæ tradit S. Thom. 3. par. quaest. 80. art. 3. quam diu enim

H 3 manent

maneat ſpecies, corpus Chriſti ſub illis ſpeciebus manet; id quod etiam docent S. Bonau. 4. d. 9. art. 2. q. 1. & 2. & Angelica, in verbo Euchariftia 3. nu. 4. verſ. adde tamen.

7 Sic etiam ab eodem Extrema vñtio ſumi, & miniſtrari poteſt, cum illius capax ſit quilibet Chriſtianus, ad eandem miniſtrandam Sacerdos etiam excommunicatus ſufficiens miniſter eſt, quamuis excommunicatus ſcienter eam ſumens peccet, nec fructum aliquem exinde reportet. Facit id, quod tradit Marian. Socin. ſenior, in cap. Sacris, nu. 100. de ſentent. excom. & expreſſe docet Vgol. de Eccleſ. cenſ. Tab. 1. c. 13. §. 16. numer. 13. Henriquez, lib. 14. de excom. c. 12. §. 1.

8 *Matrimonium* item ab excommunicato contractum verum eſt matrimonium & Sacramentum, arg. ca. ſignificati, de eo qui dux. in matrim. quam poli. per adulter. & ibi gloſ. in initio, & Panorm. 3. & gloſ. in ca. illud, in verbo, negantur, diſt. 95. & gloſ. in cap. Nullus autem illorum, in verbo, Quod ſi haberi, de conſecrat. d. 4. Panorm. in c. cum illorum, numer. 4. de ſent. excom. Anton. Franc. in addit. ad Panorm. in c. officij tui, nu. 6. in littera E. de elect. vbi citat ad hoc, eſt verò, de ſent. excom. & Cardin. in ca. veritatis, de dolo, & contum. & c. ſignificati, qui matrim. accuſ. & in Clem. 1. de privileg. Specul. in tit. de ſponſal. in §. 1. verſ. ſed nunquid. Archid. in cap. illud, diſt. 95. & in c. Nō oportet, 28. q. 1. & idem docent Zabari. in Clem. 1. ver. decimo tertio, de privileg. Marian. Socin. in c. Sacris, nu. 99. & nu. 101. de ſent. excom. S. Anton. 3. par. tit. 24. c. 76. verſ. Decimo quarto, Angelica, verbo, excom. vlt. nu. 13. Sylueſt. verbo, excom. 3. in initio, & in verſ. decimo quarto, Tabiena, verbo, excom. 1. ver. decimo tertio. Caiet. in Sum. in verbo, abſolutionis impedimenta, prope finem, Nau. in c. conſideret, §. cautus nu. 26. de penit. diſt. 5. Couar. in c. alma mater, 1. part. §. 6. nu. 5. verſ. ceterum etiam, de ſent. excomm. lib. 6. & de ſponſal. par. 2. c. 6. vbi etiam docet, Religionis profeſſionem ab excommunicato factam validam eſſe, poſt Panorm. in c. cum illorum, nu. 4. de ſent. excom. & S. Anton. vbi ſuprà, verſ. ſeptimo, & Tabien. cit. verſ. Nono. Ratio eſt: quia matrimonium eſt quidam contractus; at verò contractus ab excommunicato iniri valent, ex Vgol. de cenſ. Eccleſ. Tab. 2. c. 7. §. 2. num. 4. Henriquez lib. 13. cap. 12. §. 1.

9 *Quoad Ordines* verò Sacramentum, certum etiam eſt, illud ab excommunicato conferri, & ſuſcipi valide poſſe quoad characterem, vt colligitur ex c. cum illorum, & ibi gloſ. in verbo, ordinibus, & Panorm. num. 2. de ſentent. excomm. & patet ex verbis textus, dicitur enim, *Regulares in excommunicatione Ordines ſumentes, ab executione ſuſcepti Ordinis manere ſuſpenſos*: ergo Ordinem ſuſceperunt, & cap. 1. & fin. de eo qui ſur, Ord. ſuſcep. dicitur, *Episcopum diſpenſare poſſe cum Clericis, qui ab Episcopo excommunicato ignorant Ordines ſuſceperunt, vt in ſuſceptis Ordinibus admoneantur*. Et idem docet ibi Panorm. num. 3. & in c. ab excommunicatis, 9. q. 1. permittuntur ordinati ab Episcopis excommunicatis permanere in ordinibus ſuſceptis, *quando Episcopi ſimoniaci non fuerint, & ſuſcipientium vita religioſa, & doctrina id promerentur*. Et hoc clare docent gloſ. Sum. 9. q. 1. & in verbo, Quod ordinatio, & gloſ. in ca. convenientibus, in verbo, ordinatio, & in c. Daibertum, 1. quaſt. 7. Panorm. in c. veritatis num. 46. de dolo & contumac. Ioan. de Lignano in tract. de cenſur. Eccleſ. §. vigefimus ſeptimus. Innocen. in cap. 1. nu. 3. de ſchiſmat. Felin. in c. ſi verò, nu. 7. de ſentent. excomm. n. Matia. Socin. in ca. ſacris, num. 43. 44. 45. & num. 105. S. Anton. 3. par. tit. 24. c. 76. verſ. decimo quarto, Tabiena, verbo, excomm. 1. verſ. duodecimo, Sylueſt. verbo, excomm. 3. nu. 3. Caiet. in Sum. in verbo, abſolutionis impedimenta, prope finem, Nau. in c. conſideret, §. cautus, nu. 29. de pen. d. 5. & in Manuali, c. 5. numer. 69. verſ. Tertio peccat. Couar. in c. alma mater, 1. p. §. 6. num. 6. verſ. De Ordinis Sacramento, de ſent. excomm. lib. 6. Vgol. de cenſ. Eccleſ. Tab. 1. cap. 13. §. 16. num. 5. & Tab. 2. c. 7. §. 2. nu. 2. & c. 10. nu. 5. Ratio eſt: quia etiam in excommunicato Episcopo remanet poteſtas per conſecrationem tributa, ſeu character indelebilis, vt habetur c. 1. de ordin. ab Episc. qui renūciat Episcopat. qua poteſtas ad Ordines conferendos ſufficit, ex communi om-

nium ſententia, & reſtatur gloſ. in c. Transmiſſam, in verbo, de talibus, de elect.

10 *Nec iſtus obſta*, quod Gregorius* li. 3. epiſt. 20. & habetur 9. q. 1. cap. 1. ait, *Conſecrationem nullo modo dici poſſe, quae ab excommunicatis hominibus eſt celebrata*; id enim verum eſt, quando forma Eccleſiae in ordinando non obſcuratur, vt notat ibi glo. in verbo, celebrata, quamuis etiam non omnino male intelligi poteſt: eſſe conſecrationem nullam, quoad executionem, vt notat Marian. Socin. in c. ſacris, num. 45. de ſent. excom. ſicut etiam intelligitur c. Daibertus, 1. q. 7. vbi Viſanus Papa II. Daibertum ab heretico Episcopo Diaconum ordinatum, Diaconum conſtituit conferendo illi ordinis executionem, vt notat Inno. in ca. 1. nu. 1. de ſchiſmat. Excommunicatus igitur valide Ordines confert, licet conferendo peccet; vnde, pari ratione Eccleſiarum, cimiteriorum, altarium, patenarum, calicis, & veſtimentorum ſacrorum, nec non Abbatum, & Virginiū Deo dicatarum conſecrationes ab Episcopo excommunicato denunciato, factae, validae ſunt, ſicut & omnes alie benedictiones & conſecrationes exteriores, ut ſpoſi, ac ſponſae benedictiones, & aquae benedictae, & ſimilium, ut docent Ioan. Andr. Hoſtienſ. & Panorm. in c. conſuluiſti, num. 5. de conſecr. Eccleſ. vel altar. & idem Panorm. in c. veritatis, num. 42. de dolo, & contumac. Marian. Socin. ſenior, in c. ſacris, num. 47. & 49. de ſent. excom. Durand. libro 1. diuin. offic. c. 6. nu. 46. & eſt communis DD. opinio.

11 *Ceterum*, licet Ordo collatus validus ſit, nec reiterari poſſit ob characterem ordinis in collatione eiusdem impreſſum, (id quod non ſolum verum eſt in ordinibus inferioribus, ſed etiam in ordine Episcopali, qui ab excommunicato Episcopo, aut Episcopo excommunicato collatus, valet, arg. c. 1. & ibi not. Abb. & DD. de ord. ad Episcopo qui renūciat, Episcopat. Richar. 4. d. 25. art. 1. q. 2. & 3. Angelica, in verbo, irregularitas, 1. nu. 31. & in verbo, ordo, 2. nu. 3. Sylueſt. verbo, ordo, 1. num. 1. verſ. Tertium eſt dubium, Vgol. de cenſ. Eccleſ. Tab. 2. c. 10. §. 1.) ſic tamen ordinatus ſuſcepti ordinis executionem non ſuſcipit, donec cum eo diſpenſetur quod colligitur ex c. preter hoc, §. verum, diſt. 32. & gloſ. ibi, & c. 1. & 2. de ſchiſmat. ca. cum illorum, de ſent. excom. & c. 1. & fin. de eo qui ſur, ordo, & c. 1. & 2. de ordin. ab Episc. qui renūciat, Episcopat. quibus in locis habetur, tales ordines ſuſcipere, ab ordinis tamen executione ſuſpenſos eſſe.

12 *Quae diſpenſatio a Papa petenda erit*, quoties quis ſcienter ordines a talibus excommunicatis ſuſceperit arg. ca. 1. de ordin. ab Episcopo qui renūciat, Episcopat. Et idem ſi in recipiente ſit ignorantia craſſa, aut ſupina, c. cum illorum, de ſent. excom. 2. parte. Et licet in hoc caſu Episcopos ab excommunicatione illa poterit abſolvere, qua in contraxit communicando cum excommunicato ſcienter, ſolus tamen Papa diſpenſat in recipiente ſcienter ordines, ex loq. Andr. Henric. Anton. Felin. in d. c. cum illorum, Panorm. in cap. 1. num. 2. & in c. fin. nu. 3. de eo qui ſur, ordo, ſuſcep. Angelica, in verbo, irregularitas, 1. nu. 22. Sylueſt. verb. eod. verſ. Secundo quaeritur, Ioan. Bernar. Diaz. in Pract. crim. c. 13. Nau. in Man. c. 25. nu. 69. Couar. in c. alma mater, 1. p. §. 6. nu. 6. de ſent. excom. libr. 6. Vgol. de cenſ. Eccleſ. Tab. 1. cap. 13. num. 5. in fine. Si verò quis ex ignorantia probabili vel excommunicatus, vel ab excommunicato ſuſceperit ordines, ab Episcopo proprio, quia in eo actu non deliquit

ADDITIO.

* Adde, Similes textus apud Gratianum leguntur, vt in capit. Sacerdotes. 1. quaſtio. 1. vbi dicitur: Non verba, ſed menta Sacerdotum Euchariftiam faciunt: Sed videntur intelligenda, vt dignè, & quoad fructum, & meritum ſacerdotes mali non conſcient, non autem ſimpliciter, & abſolute, & ſic ibidem ſubdit Gratianus in capit. ſeq. Tanto facilis Sacerdotes exaudiuntur, quantò apud Deum ſunt digniores; ſic & praedictus locus exponendus erit, vt ſcilicet, conſecratio ab excommunicato facta non digna, & meritoria ſit dicenda.

git dispensari potest, cap. fin. de ord. ab Episc. qui renunc. Episcopat. DD. & Henric. in c. de schismat. & in d. capit. cum illorum. Excipiuntur tamen religiosi, id est, illi, qui post ordinem ita susceptum religionem proficiuntur: etenim his etiam scienter ordinationi, & ordinationum susceptioni operam dantibus, dispensatio ab eorum pœlatis concedi potest. Et idem si post religionis ingressum, ita fuerint ad ordines promoti. Quæ exceptio deducitur ex cap. 2. de apostat. & ex cap. cum illorum, in 2. parte, de sentent. excommunic. & testantur Couarru. & Vgolin. ubi supra.

3 *Et quidem hæc ita in communi & vniuersaliter a DD. asseruntur, qui tamen inter se differunt, an collatio ordinum facta ab excommunicato, vel excommunicato probabili ignorantia excommunicationis laboranti, ita rata sit, vt absque vlla dispensatione eius sit exequutio petiti, scilicet, ad eo, vt possit ita ordines suscipiens absque vlla irregularitatis pena in susceptis ordinibus ministrare, & ad alios promoveri. In qua re glos. in c. si qui a Simoniacis, l. qu. 1. & in cap. ab excommunicatis, 9. quæst. 1. & in c. 1. in verbo, ignorantia, de ordin. ab Episc. qui renunc. Episc. Pan. ibi, num. 6. & glos. in cap. 1. in verbo, irritas, & Panorm. ibi, num. 4. de schismat. & idem Panorm. in cap. veritatis, nu. 46. de dolo & contumacia esse communem opinionem. Et Couar. in cap. alia mater, l. pat. §. 6. num. 6. de sent. excomm. lib. 6. S. Anton. 3. part. tit. 2. cap. 76. vers. Decimo quarto, docent, semper necessarium esse dispensationem. At verò Innoc. in cap. 1. de schismat. Hugutio vt refert gl. in d. c. ab excommunicatis, 9. quæst. 1. Collectan. c. si. de ordin. ab Episc. qui renunc. Episcopat. dicant, quod si sit toleratus talis Episcopus excommunicatus, tunc ordines ab eo cum ignorantia probabili suscipiens, & ordines, & ordinum executionem suscipit, ita vt possit sic ordinatus absque vlla dispensatione, aut irregularitatis pena in susceptis ordinibus ministrare, & ad alios promoveri. Quæ opinio multum placet Panormitano in d. ca. veritatis, nu. 46. licet, inquit, illa opinio glos. sit maior. Taberna verò in verbo, excommunicatio, §. 9. Duodecimo, non solum hanc secundam opinionem sequitur, sed etiam eam tutiorem esse putat, valde enim videtur periculosum quod ille, qui sine omni culpa recipit characterem, immo & gratiam ab Episcopo excommunicato secreta, non recipiat executionem; & cum ignoraret sine omni culpa, se non habere executionem, possent sequi multa incommoda, & inconuenientia, puta absolueret, vel faceret multa, quæ non posset facere, & crederet se posse. Et quia in hoc casu dum toleratur, dignitas potius conseruetur Sacramento, quam persona, dignitas autem in tolerato non est excommunicata, vel pœlatis, vt arguit Innoc. & Panorm. ubi supra, & facit cap. Nonne, §. quæst. ubi dicitur, quod Episcopus retinet dignitatem, quousque patet de crimine, & in cap. constat, l. quæst. 1. dicitur, quod ordinari ab hereticis per vim, recipiant executionem, quia sunt sine culpa, & tamen heretici non habent executionem, argum. cap. si qui, l. qu. 1. Non enim dicendum est, quod Ecclesia velit prohibere executionem ordinis suscepti sine culpa. Et hanc etiam sententiam tenent Alphonsa Castro lib. 2. de potest. leg. pœnal. cap. 15. & Vgolin. de censur. Eccles. Tabul. l. capit. 13. §. 16. num. 5. & colligitur ex Extrauag. Ad evitanda scandala. Con. Constantiensis. Et ideo non incurritur ista suspensio executionis vel irregularitatis, nisi quoad illos, quos vitare tenemur; post Decretum autem dicti Concilij, non nisi denunciatis excommunicatis vitare tenemur.*

14 *Quare licet olim, ubi quis huius rei etiam incitus Ordinem ab excommunicato suscipiebat, egebat dispensatione, vt habetur in cap. fin. de ord. ab Episc. qui renunc. Episc. Quam opinionem sequuta est glossa; Hodie tamē dispensatio ei necessaria non est, ubi nec ab excommunicato denunciato, nec a notorio Clerico percussore ordinem suscipit, ob cit. Extrauag. Ad evitanda scandala, & hæc de alijs Sacramento a Sacramento Pœnitentiæ.*

De Sacramento Pœnitentiæ: Cap. II.

S V M M A R I V M.

- 1 *Pœnitentiæ Sacramentum, an ab excommunicato valide sumi, aut ministrari possit.*
- 2 *Excommunicatione maiori, vel minori ligatus, & sciens aut scire debens se non posse prius a peccatis, quam ab excommunicatione absolui prius peccatis absolui a peccatis, absoluitur inutiliter, & reiterare tenetur confessionem.*
- 3 *Excommunicatus maiori, eius tamen ignarus, aut oblitus, si a peccatis prius absoluitur, & valide absoluitur.*
- 4 *Regula in materia absolutionis ab excommunicatione pro viris timoratis utilis ab auctoribus tradita.*
- 5 *Excommunicatus maiori, sciens se excommunicatum & ita confitens, probabiliter credens se prius a peccatis quam ab excommunicatione absolui posse si a peccatis tantum absoluitur, valet absolutio, nec confessionem reiterare tenetur.*
- 6 *Absolutio Sacramentalis ab excommunicato maiori, non denunciato, præstita, valida est, nec iteranda est confessio.*
- 7 *Pœnitens ignoranter confitens excommunicato non denunciato valide confitetur.*
- 8 *Confessio facta proprio Sacerdoti excommunicato, generali iuris, vel hominis sententia, etiã scienter, an, & quando valida sit.*
- 9 *Confessio facta cuicumque Sacerdoti habenti auctoritatem absolvendi a peccatis, etiã si non sit pastor petentis, an, & quando sit valida.*
- 10 *Confessio scienter, vel ignoranter facta proprio Sacerdoti, vel alteri excommunicato denunciato, extra casum necessitatis, nulla, & irrita est.*
- 11 *Confessio ignoranter excommunicato denunciato facta qua re iteranda sit.*
- 12 *Baptismus ab excommunicatis denunciatis etiã hæreticis urgente necessitate licite peti, & administrari potest.*
- 13 *Excommunicatus denunciatus constitutum in necessitate non baptizans peccat.*
- 14 *Necessitate urgente, & presente excommunicato, & non excommunicato, a quo petendus sit Baptismus.*
- 15 *Diaconus excommunicatus alijs Clericis inferioribus, & Laicis non excommunicatis præferendus.*
- 16 *Sacerdote excommunicato presente, a non sacerdote, etiã si excommunicatus non sit, Baptismus peti nõ debet, & quæ huius rei ratio sit.*
- 17 *Præsentibus duobus Sacerdotibus, a paracho potius excommunicato, quam ab alio nõ excommunicato Baptismus peti debet.*
- 18 *Pœnitentiæ Sacramentum ab excommunicato denunciato, etiã heretico, in extrema necessitate licite peti, & administrari valide potest.*
- 19 *Pœnitentiæ Sacramentum, vt ab excommunicatis denunciatis valide in extrema necessitate administratur, quare Ecclesia permittat.*
- 20 *Hæretico Sacerdoti in extrema necessitate quando liceat, aut non liceat confiteri.*
- 21 *Eucharistiæ Sacramentum ab excommunicato denunciato urgente necessitate, nec licite peti, nec administrari potest, & quæ huius ratio sit.*
- 22 *Matrimonium, Ordo, Confirmatio, & Extrema Vnctio quare*